

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Komvux 2021

Skolans vision

Vår skola ska vara en plats där alla behandlas lika och där diskriminering och annan kränkande behandling inte förekommer.

Alla har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt.

Likabehandlingsarbetet är en del av skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen 6 kap. och diskrimineringslagen 3 kap.

I skollagens 6 kap finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprätta årligen.

Utdrag ur Skollagen, 6 kap

Ansvar för personalen

5 § Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

I diskrimineringslagens kapitel 3 finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Skolan har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna.

Diskrimineringsgrunderna är *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder*.

Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Definitioner

Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Med diskriminering avses vad gäller denna plan:

1. *direkt diskriminering*: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

2. *indirekt diskriminering*: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

3. *trakasserier*: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,

4. *sexuella trakasserier*: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

5. *instruktioner att diskriminera*: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Kränkande behandling

Med *kränkande behandling* avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan kränker en elevs eller persons värdighet. Bedömningen utgår alltid från individens personliga upplevelser.

Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

Utdrag ur Läroplanen, 1 kap

Förståelse och medmänsklighet

”Vuxenutbildningen ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska inom vuxenutbildningen utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans ska bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

Främjande och förebyggande arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling

Det främjande arbetet utgår från skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Värdegrundsarbetet syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla elever känner sig trygga och utvecklas.

Det främjande arbetet sker kontinuerligt i verksamheten både som en del av undervisningen och i bemötandet av alla som vistas på Komvux genom

- tydligt ledarskap
- goda relationer
- tillåtande klimat
- samstämmighet i normer och värden
- delaktighet
- kompetens

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera och följa upp*.

Det är inte bara undervisningen som omfattas av arbetet utan hela verksamheten. Det handlar om allt från till exempel pedagogiskt material, prov och betygsättning till studiemiljö, raster och utflykter. Detta är bara några exempel på delar som skolan behöver arbeta med. Utgångspunkten är att alla elever ska kunna delta i all verksamhet på likvärdiga villkor oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Det främjande arbetet sker kontinuerligt i verksamheten både som en del av undervisningen och i bemötandet av alla som vistas på Komvux. För att detta arbete ska utvecklas och förbättras sker följande:

- Personalen kompetensutvecklas regelbundet för att bättre kunna motverka diskriminering och annan kränkande behandling samt för att kunna hantera fall då diskriminering och/eller annan kränkande behandling förekommit på ett professionellt sätt.
- Verksamheten organiseras så att allas förutsättningar, villkor och intressen tas tillvara oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.
- Personalen har återkommande diskussioner kring normer och attityder på arbetsplatsträffar och i arbetslagen.
- Normer och värderingar ges fortlöpande utrymme i undervisningen och diskuteras i samtliga klasser på skolan.
- En kartläggning genomförs varje skolår för att mäta elevernas trygghet på skolan och deras psykosociala hälsa samt risker för diskriminering och kränkande behandling.
- Elevintervjuer genomförs varje skolår för att mäta elevernas trygghet och trivsel på skolan.
- Alla elever ska få information om *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* vid början av sina studier på Komvux. Planen finns tillgänglig för alla på hemsidan och på lärplattformen It's Learning.
- *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* revideras och upprättas årligen. Föregående års plan utvärderas och mål och förbättringsåtgärder diskuteras i undervisningsgrupper, arbetslag och ledningsgrupp och beslutas i ledningsgrupp.

Att upptäcka kränkande behandling och diskriminering

Personalens handlingsplikt

Alla som arbetar i skolan har skyldighet att ingripa och/eller stoppa den/de som kränker eller trakasserar andra. Det är viktigt att skolans personal ingriper direkt då en elev upplever sig ha blivit kränkt. Reagera genom att prata med den som kränker. Namnge handlingen som du upplever som kränkande, kritisera handlingen och säg vad som är önskvärt i fortsättningen. Händelsen ska dokumenteras i DF Respons och rektor fattar beslut om vidare åtgärder.

Elevens rättighet

Som elev på Vuxenutbildningen har du rätt att känna dig trygg och säker. För att skolans personal ska kunna erbjuda detta behöver de veta hur du upplever din skola. Om du någon gång blir utsatt för våld, hot, kränkande behandling eller diskriminering bör du snarast kontakta någon ur personalen som du känner förtroende för. Detta gäller också dig som känner någon annan elev som är utsatt. Om du känner dig kränkt av någon ur personalen ska du anmäla detta till rektor.

Rutiner vid upptäckt av diskriminering eller annan kränkande behandling.

All personal blir informerad om sitt individuella ansvar gällande uppmärksamheten kring diskriminering och kränkande behandling. Vid upptäckt, eller vid misstanke om diskriminering eller annan kränkande behandling, finns följande rutiner:

- Vid första misstanke, anmälan eller att en elev meddelar att denne blivit diskriminerad eller utsatt för annan kränkande behandling, dokumenteras elevens situation av den personal som tar emot informationen i DF Respons.
- Skolledningen får via DF Respons dokumentation i ärendet för att vidare kunna utse utredare och fatta beslut om åtgärder.
- Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till andra myndigheter bör göras.

Att utreda och åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling

Rutiner för att utreda, åtgärda och följa upp diskriminering och annan kränkande behandling

- Elevens situation diskuteras med berörda lärare. En åtgärdsplan upprättas av ansvarig utredare som utses av rektor. Dokumenteras i DF Respons av ansvarig utredare.
- Annan myndighet kontaktas om situationen kräver. Detta görs av ansvarig utredare i samråd med rektor.

- Vidtagna åtgärder utvärderas senast en månad efter påbörjad utredning av ansvarig utredare och berörda lärare. Utvärdering och uppföljning dokumenteras i DF Respons.

- Om diskrimineringen/kränkningen upphör, avslutas ärendet av rektor.

- Om kränkningarna inte upphör tar ansvarig utredare hjälp av hela skolledningen.

Skolledningens representanter för samtal med inblandade elever och utvecklar åtgärdsplanen. Samtal och åtgärder dokumenteras i DF Respons.

- Om kränkningen ändå inte upphör beslutar skolledningen om vidare åtgärder som t.ex. avstängning, i samråd med huvudmannen.

Speciella insatser vid kränkningar från personal – elev eller personal - personal

På Komvux råder nolltolerans mot alla former av kränkande behandling. Alla, oavsett yrkestillhörighet, har därför en skyldighet att omedelbart ingripa vid diskriminering/kränkande behandling. Detta gäller givetvis också om personal upplever att annan personal på skolan kränker en elev eller personal.

- Vid misstanke om eller upptäckt av kränkning eller diskriminering överlämnas händelseinformation till skolledningen.

- Skolledningen för samtal med berörd person

- Eleven/Personalen får samma stöd som vid annat fall av diskriminering eller annan kränkande behandling.

- Ärendet övergår till ett personalärende och hanteras av rektor tillsammans med HR-avdelningen och fackliga företrädare.

- All information samt alla åtgärder i ärendet dokumenteras i DF Respons/Stella

Ansvarsfördelning

Alla som arbetar inom Komvux verksamhet har ett uppdrag att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Rektor är ansvarig för

- att det årligen upprättas en plan mot diskriminering och kränkande behandling och att denna förankras hos personalen

- att *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* läggs ut på skolans hemsida vid starten av läsåret

- att arbetet organiseras så att diskriminering och annan kränkande behandling förebyggs och motverkas

- att utreda fall där någon personal utsatt elever på skolan för någon form av kränkning
- att skriva anmälan till andra myndigheter
- att kompetensutveckling sker inom området
- att kartläggning och riskbedömning görs årligen
- att mål sätts och att dessa utvärderas årligen

Skolans personal har ansvar för

- att känna till och följa *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*
- att förankra och medvetandegöra planen hos eleverna
- att agera i fall där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan kränkande behandling
- att arbeta för att främja likabehandling kontinuerligt i sin undervisning
- att arbeta förebyggande med att motverka diskriminering och annan kränkande behandling
- att dokumentera diskriminering och annan kränkande behandling i DF Respons
- att informera rektor om diskriminering och annan kränkande behandling
- att rutinerna i planen följs

Delaktighet, medverkan och förankring

För att säkerställa personalens och elevernas inflytande över innehållet i *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* följer Komvux följande rutiner:

En gång om året går personalen igenom planen med sina elever och tar in synpunkter och förslag om förbättringar.

Plan mot diskriminering och kränkande särbehandling läggs ut på skolans hemsida och lärplattform. Det går även att, vid efterfrågan, få planen utskriven och/eller översatt till en del språk.

Kartläggning utifrån diskrimineringsgrunderna

Klassråd: Varje undervisningsgrupp har klassråd minst två gånger per år då man kartlägger om det finns otrygga platser på skolan eller om det finns tillfällen under skoldagen då elever kan känna otrygghet.

Djupintervjuer med elever från de olika undervisningsgrupperna på Vuxenutbildningen genomförs i s.k. fokusgrupper

Behovsanalys och utvärdering

1. I april månad görs utvärdering och dokumentation av föregående års åtgärder
2. Mellan juli-september görs årets kartläggning och riskanalys av både personal och elever
3. Årets fokusområde och åtgärder sätts i verk oktober – april

Fokusområde och åtgärder att arbeta med under läsåret 2019/2020:

- Etnicitet
Skapa gemensamma regler som gäller för Komvux
Samarbeta med biblioteket och ha utställningar en gång per år, Grund- och Gy. Vux samt Sfi och Lärvox
Undervisa om de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på, alla människors lika värde samt respekt för vår gemensamma miljö (Lp Vux 2017)
- Kön
Aktivt arbeta med att synliggöra fördelningen av talutrymmet i klassrummet
Normkritiska övningar med eleverna
Fortbildning i normkritiskt tänkande för personal
- Funktionsnedsättning
Pedagogiskt samarbete mellan Lärvox – Sfi
Öka kunskapen hos elever och personal om funktionsnedsättning

Utvärdering av årets insatser

Arbetet har utvärderats i arbetslagen och pga. omständigheter som vi inte råder över hamnade Vuxenutbildningen i ett helt nytt läge då gymnasieskolan och Komvux stängde ner. Den 18 mars kom besked från regeringen och Skolverket att pga. den pandemi med Coronavirus som spred sig i samhället stängdes verksamheterna och all undervisning skulle framöver ske på distans. Många av de åtgärder som beslutats om gick då inte att genomföra av förklarliga skäl. Fokus blev istället på andra saker. Det blev viktigt att säkerställa en likvärdig utbildning på distans för alla elever. En inventering av digitala resurser hos eleverna genomfördes och inköp av Ipads beslutades om för att hjälpa de elever som bara har sina telefoner att tillgå som verktyg. Inventering på grundläggande och gymnasialutbildning gjordes på samma sätt och datorer gick att låna för de elever som saknade detta i hemmet.

Före nedstängningen arbetade man i undervisningen på olika sätt med de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Ett samarbete mellan Sfi och Lärvox hade också påbörjats men fick avbrytas i mars.

Projekt tillsammans med Biblioteket i Arlov ligger vilande men kommer att startas upp igen så snart omständigheterna medger detta.

Övriga punkter i handlingsplanen har inte genomförts. Några är inte aktuella längre men några kommer att följa med in i nästa år plan.

Fokusområde och åtgärder att arbeta med under kalenderår 2021:

- *Likvärdig utbildning – arbeta för att alla elever som studerar på Komvux i Burlöv ska ha tillgång till funktionella digitala verktyg på skolan och i hemmet.
Arbeta för att alla elever ska ha kunskap om hur man använder de digitala verktygen, vilka resurser man kan använda och i vilka sammanhang.
Aktivt arbeta med samtalsstruktur och fördela talutrymme i den fysiska och den digitala undervisningen*
- *Samarbeta med biblioteket och ha utställningar en gång per år, Grund- och Gy. Vux samt Sfi och Lärvox
Undervisa om de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på, alla människors lika värde samt respekt för vår gemensamma miljö (Lp Vux 2017)*
- *Använda normkritiskt material och bilder i sin undervisning där olikheter och variationer ingår som norm och naturlig del
Fortbildning i normkritiskt tänkande för personal*
- *Pedagogiskt samarbete mellan Lärvox – Sfi*

Behovsanalys och utvärdering

1. Analys och riskbedömning görs i september/oktober
2. Utvärdering av nuvarande plan under november/december
3. Ny reviderad plan klar januari

